

The background is a dark, textured blue-grey color. A large, inverted triangle is outlined in a thin, reddish-brown line, pointing downwards. The text is centered within this triangle.

JAUME | RIBAS | ABSIS

22 d'octubre
de 2016
19 de març
de 2017

JAUME | RIBAS | ABSIS

Museu
de Montserrat

ELS ARTEFACTES PICTÒRICS DE JAUME RIBAS

No hi ha dubte que aquesta és una pintura per a la contemplació, és a dir, per a la mirada lenta, profunda i reflexiva. Ens porta a mirar endins d'un espai insondable, però és alhora paradoxalment superficial, un plànol cec que ens retorna la nostra imatge i ens força a pensar sobre nosaltres mateixos. És una finestra i un mirall a la vegada. En funció del nostre estat, de les nostres necessitats vitals, una pintura com aquesta ens deslliura de nosaltres oferint-nos un paisatge infinit i obert o bé ens condueix a una presència, a una concentració, a centrar-nos en el nostre jo veritable, despullat d'immediateses i falses necessitats.

Aquesta dualitat es troba a tota pintura important. I és especialment pertinent a la societat actual i amb la nostra manera de viure. Des de la sofisticació intel·lectual o des de la immediatesa vital i la recerca pragmàtica d'equilibri, hi ha una intuïció que es repeteix. Sentim sovint crides a la lentitud, al deteniment, a la recuperació d'una identitat i un ritme vital que ens retorni al sentit. La nostra quotidianitat és sorollosa, urgent, carregada de reclams i continguts. Convivim amb la frivolitat absoluta i el drama insuportable. Si fa un parell de dècades es parlava de la cultura del zàping, ara hem entrat en la del "swipe" o del "next", encara d'una major banalitat i impaciència.

En aquest context, aquests aparells artesanals, delicats i muts que són les grans pintures abstractes funcionen per la seva simple complexitat, com les de Rothko, Ràfols-Casamada o Ribas. Els grans formats, doncs, tornen a tenir sentit. Mirem durant llargues estones pantalles petites que irradien una llum feridora. La pintura ens ofereix una alternativa a aquesta fisiologia de la mirada tecnològica i a aquesta utilització, fascinada, raptada, de la nostra intel·ligència. La gran pintura ens ofereix un paisatge tàctil, un insondable oceà cromàtic que ens desafia i ens acull, que ens permet guanyar de nou la solitud, el silenci i retornar-nos al món, després, nets.

Per la seva peculiar tècnica amb el pigment i les qualitats voluptuoses de la pintura, Ribas podria semblar un pintor essencialment sensual. Una joventut molt propera a l'experiència espiritual emergeix, ara, per dialogar amb l'esperit montserratí. A **Absis** confirmem el sentit arquitectònic, monumental i meditatiu de la seva pintura. A alguns els pot sorprendre la darre- ra producció de l'artista, basada en el negre. No li dóna un valor moral ni anímic. No hi ha cap drama tòpic en aquesta negror. És més aviat una ombra constructiva, una nit que permet destacar encara millor la claror. No és dura, opaca. Trobem aquí uns negres atmosfèrics, matisats, fins i tot lleument acolorits.

Predomina el sentit arquitectònic del color en Ribas. Les seves composicions manifesten una tensió entre espai i geometria. És molt peculiar la seva manera de dibuixar amb un traç irregular i segur alhora que modifica el límit del quadre. Resseguint el bastidor, n'anul·la el caràcter de frontera amb un espai altre, de fora la pintura. Així, el color es manifesta com un territori definit per si mateix i no limitat pel suport. La línia de Ribas és sempre cromàtica. Talla, defineix, multiplica grans o petites àrees de pigmentació i regalims. Així, compleix a la perfecció el que professava Henri Matisse: *"Il n'est pas possible de séparer dessin et couleur. Puisque celle-ci n'est jamais appliquée à l'aventure, du moment qu'il y a des limites et surtout des proportions, il y a scission. C'est là où intervient la création et la personnalité du peintre."*

Rombes, quadrats i trapezis es conjuguen de manera articulada, amb una estranya sensació de lògica i d'arbitrarietat. Ribas és un apassionat del tangram. Tal vegada, alguna cosa d'aquest joc oriental es desplaça fins a la seva pintura. Hi ha una concordança, recentment estudiada, entre els jocs educatius i l'avantguarda. Només hi ha una variació en la llibertat i la profunditat, però ambdós s'orienten a la imaginació i la intel·ligència, al plaer i al coneixement. La concentració del joc està emparentada amb la reflexió de la mirada estètica: són bessones. Els grans artefactes cromàtics de Jaume Ribas ens ofereixen la possibilitat d'una sensualitat joiosa i solemne alhora. Se'ns regala un instant per fugir de la immediatesa contingent. Un moment de pintura, un temps de meditació.

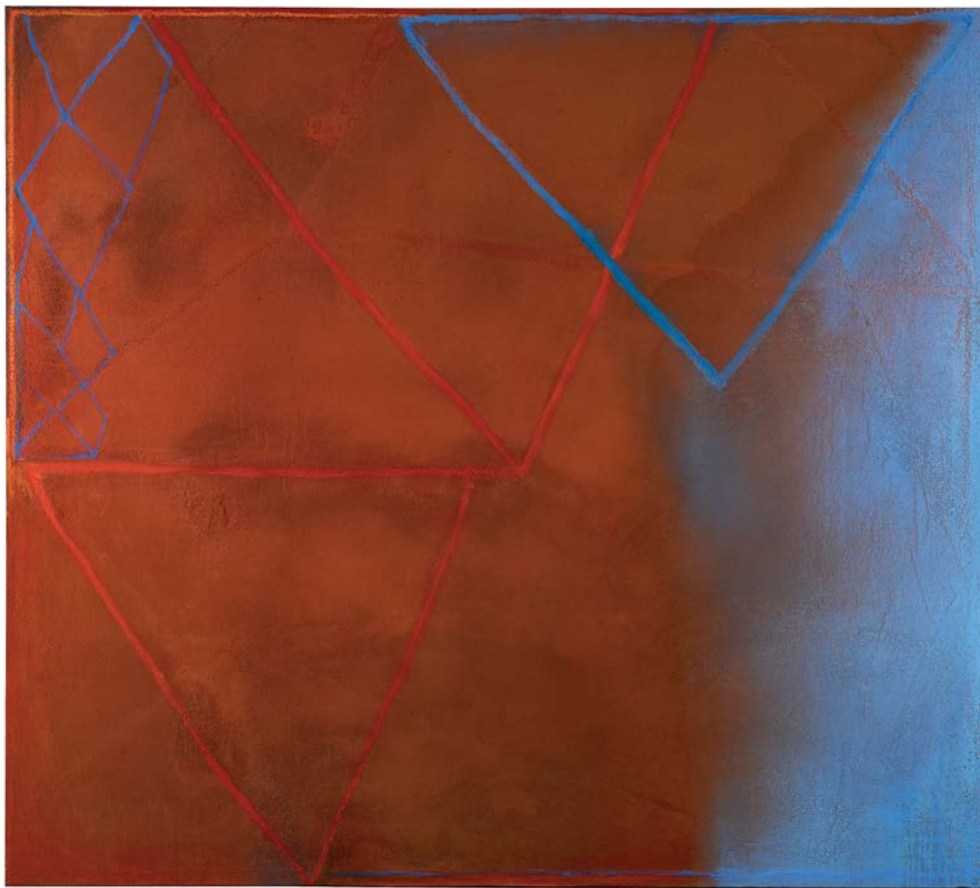
Àlex Mitrani, comissari de l'exposició.

Presagi de llum | 2015
Tècnica mixta sobre tela
176 x 180 cm

Perifèria XIV | 2011
Tècnica mixta sobre tela
210 x 200 cm

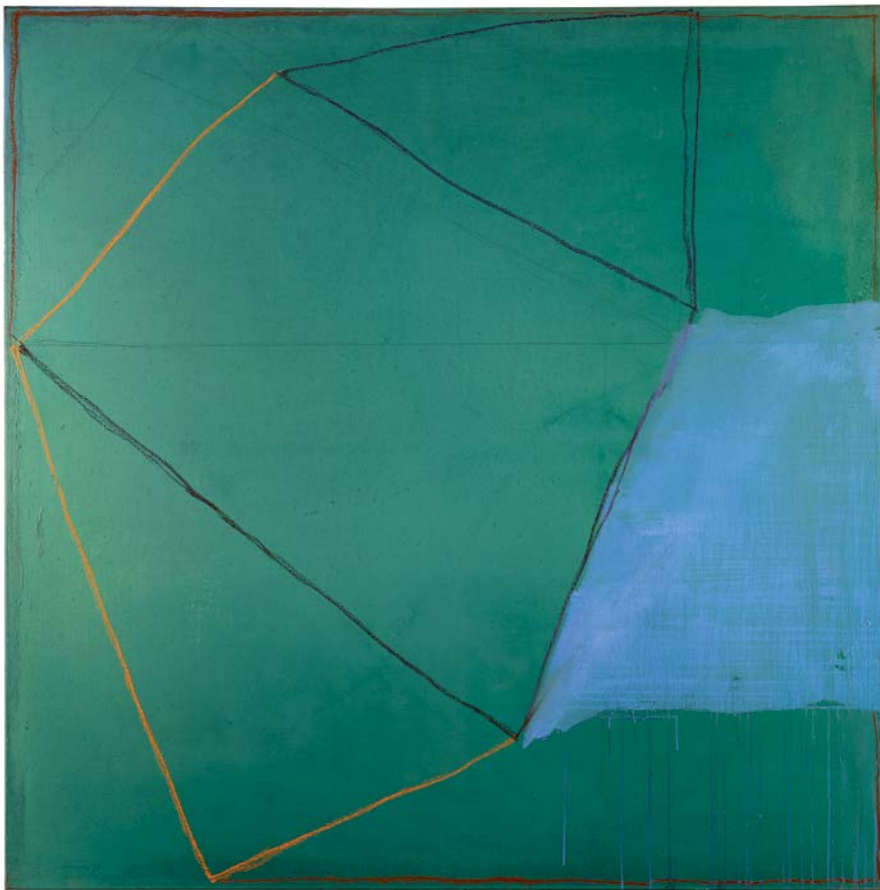
Dogma | 2013
Tècnica mixta sobre tela
191 x 212 cm

Vent de zenc | 2013
Tècnica mixta sobre tela
191 x 212 cm

Auguri | 2016
Tècnica mixta sobre tela
200 x 190 cm

Laberint XIII | 2010
Tècnica mixta sobre tela
170 x 170 cm

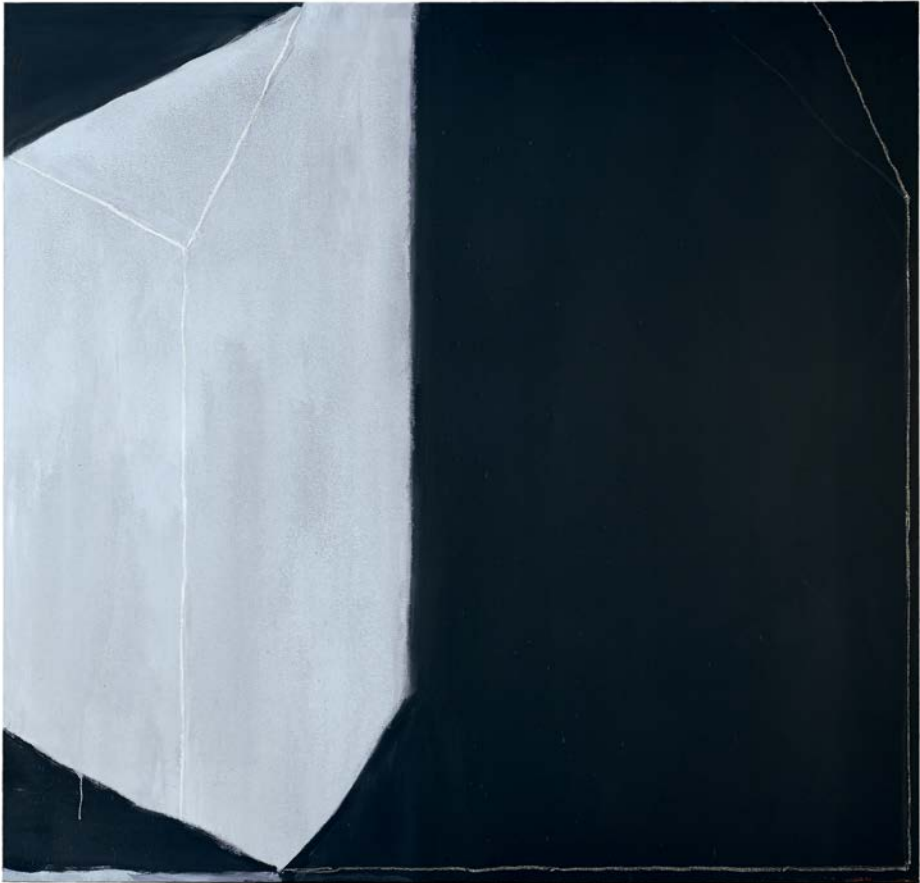
Calze | 2015
Tècnica mixta sobre tela
130 x 195 cm

Promesa de tardor | 2016
Tècnica mixta sobre tela
200 x 190 cm

Ex-vot | 2016
Tècnica mixta sobre tela
190 x 200 cm

Geometria de la llum | 2015
Tècnica mixta sobre tela
200 x 210 cm

Aura gòtica I | 2012
Tècnica mixta sobre tela
210 x 190 cm

Càntic | 2014
Tècnica mixta sobre tela
200 x 225 cm

Domus VIII | 2016
Tècnica mixta sobre tela
200 x 200 cm

Vorada | 2016
Tècnica mixta sobre tela
125 x 120 cm

Èxode | 2014
Tècnica mixta sobre tela
180 x 170 cm

Laberint XI | 2009
Tècnica mixta sobre tela
150 x 250 cm

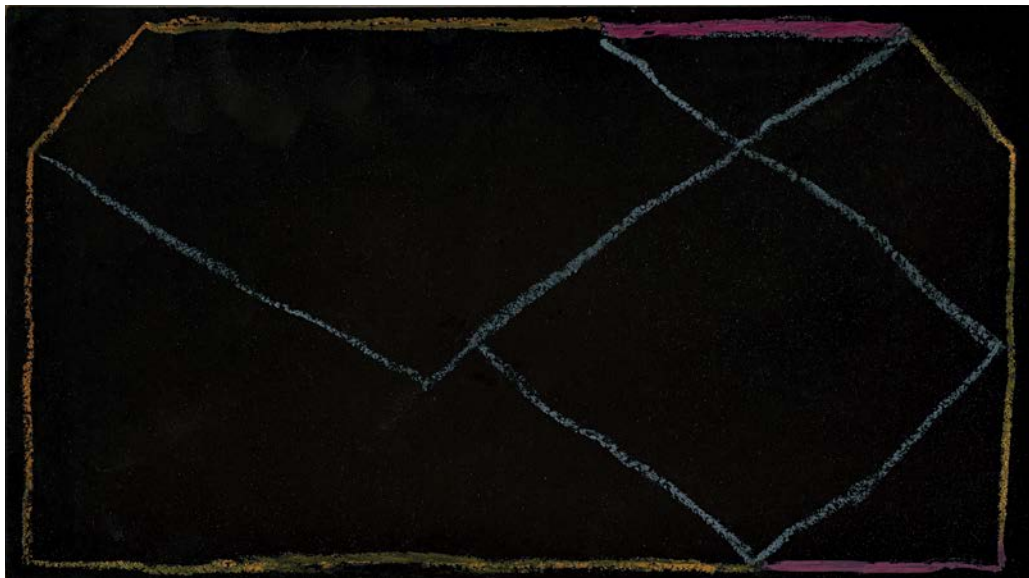
Amidaments 19 | 2013
Tècnica mixta sobre fusta
53 x 54 cm

Carena | 2009
Tècnica mixta sobre tela
130 x 120 cm

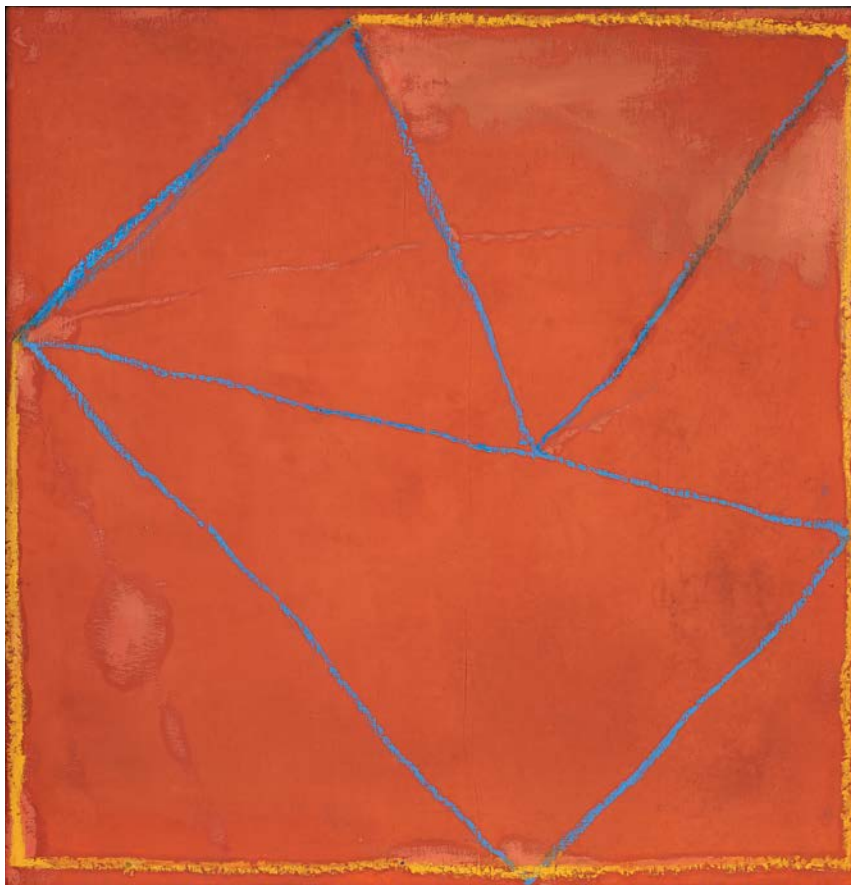
Cúpula | 2012
Tècnica mixta sobre fusta
Díptic
50 x 100 cm

Biaix 3 | 2013
Tècnica mixta sobre fusta
20 x 36 cm

Numen | 2016
Tècnica mixta sobre tela
171 x 176 cm

Amidaments 14 | 2013
Tècnica mixta sobre fusta
54 x 51 cm

Amidaments 17 | 2012
Tècnica mixta sobre fusta
52 x 54 cm

Amidaments 18 | 2013
Tècnica mixta sobre fusta
52 x 54 cm

ÁBSIDE

LOS ARTEFACTOS PICTÓRICOS DE JAUME RIBAS

No hay duda de que esta es una pintura para la contemplación, es decir, para la mirada lenta, profunda y reflexiva. Nos lleva a mirar hacia dentro de un espacio insondable, pero es a la vez paradójicamente superficial, un mapa ciego que nos devuelve nuestra imagen y nos fuerza a pensar sobre nosotros mismos. Es una ventana y un espejo a la vez. En función de nuestro estado, de nuestras necesidades vitales, una pintura como esta nos libra de nosotros mismos ofreciéndonos un paisaje infinito y abierto o bien nos conduce a una presencia, a una concentración, a centrarnos en nuestro verdadero yo, desnudo de inmediataces y falsas necesidades.

Esta dualidad se encuentra en toda la pintura importante. Y es especialmente pertinente en la sociedad actual y con nuestra manera de vivir. Desde la sofisticación intelectual o desde la inmediatez vital y la búsqueda pragmática de equilibrio, hay una intuición que se repite. A menudo oímos llamadas a la lentitud, al detenimiento, a la recuperación de una identidad y un ritmo vital que nos retorne al sentido. Nuestra cotidianidad es ruidosa, urgente, cargada de reclamos y contenidos. Convivimos con la frivolidad absoluta y el drama insoportable. Si hace un par de décadas se hablaba de la cultura del zapeo, ahora hemos entrado en la del “swipe” o del “next”, de una banalidad e impaciencia incluso mayores.

En este contexto, estos aparatos artesanales, delicados y mudos que son las grandes pinturas abstractas funcionan por su simple complejidad, como las de Rothko, Ràfols-Casamada o Ribas. Los grandes formatos, pues, vuelven a tener sentido. Miramos durante largos ratos pantallas pequeñas que irradian una luz hiriente. La pintura nos ofrece una alternativa a esta fisiología de la mirada tecnológica y esta utilización, fascinada, raptada, de nuestra inteligencia. La gran pintura nos ofrece un paisaje táctil, un insondable océano cromático que nos desafía y nos acoge, que nos permite ganar de nuevo la soledad, el silencio para devolvernos al mundo, después, limpios.

Por su peculiar técnica con el pigmento y las calidades voluptuosas de la pintura, Ribas podría parecer un pintor esencialmente sensual. Una juventud muy próxima a la experiencia espiritual emerge, ahora, para dialogar con el espíritu montserratense. En *Ábside* confirmamos el sentido arquitectónico, monumental y meditativo de su pintura. A algunos les puede sorprender la última producción del artista, basada en el negro. No le da un valor moral ni animico. No hay ningún drama tópico en esta negrura. Es más bien una sombra constructiva, una noche que permite destacar aún mejor la claridad. No es dura, opaca. Hallamos aquí unos negros atmosféricos, matizados, incluso levemente coloreados.

Predomina el sentido arquitectónico del color en Ribas. Sus composiciones manifiestan una tensión entre espacio y geometría. Es muy peculiar su manera de dibujar con un trazo irregular y seguro a la vez que modifica el límite del cuadro. Repasando el bastidor, anula su carácter de frontera con un espacio otro, externo a la pintura. Así, el color se manifiesta como un territorio definido por sí mismo y no limitado por el soporte. La línea de Ribas es siempre cromática. Corta, define, multiplica grandes o pequeñas áreas de pigmentación y regueros. De esta manera, cumple a la perfección lo que profesaba Henri Matisse: *“Il n’est pas possible de séparer dessin et couleur. Puisque celle-ci n’est jamais appliquée à l’aventure, du moment qu’il y a des limites et surtout des proportions, il y a scission. C’est là où intervient la création et la personnalité du peintre.”*

Rombos, cuadrados y trapecios se conjugan de forma articulada, con una extraña sensación de lógica y arbitrariedad. Ribas es un apasionado del tangram. Tal vez, algo de este juego oriental se desplaza hasta su pintura. Hay una concordancia, recientemente estudiada, entre los juegos educativos y la vanguardia. Sólo hay una variación en la libertad y la profundidad, pero ambos se orientan a la imaginación y la inteligencia, al placer y al conocimiento. La concentración del juego está emparentada con la reflexión de la mirada estética: son gemelas. Los grandes artefactos cromáticos de Jaume Ribas nos ofrecen la posibilidad de una sensualidad gozosa y solemne al mismo tiempo. Se nos regala un instante para huir de la inmediatez contingente. Un momento de pintura, un tiempo de meditación.

Àlex Mitrani, comisario de la exposición.

APSE

THE PICTORIAL ARTEFACTS OF JAUME RIBAS

There can be no doubt that this is art meant to be contemplated—a long, profound consideration. It focuses us on an unfathomable space which, at the same time, is a bare surface, a blank plane which returns our gaze and forces us to think about ourselves. It is both window and mirror. Depending on our state of mind, our life needs, this type of painting can cause us to lose ourselves in its infinite, open landscape, or lead us to concentrate intensely on our real selves, stripped of caprices and artificial desires.

It is a duality found in all great painting. It is especially relevant in our current society and our way of life. Whether through intellectual sophistication, or from a sense of immediacy and the pragmatic search for equilibrium, there is a recurring intuition. We feel the need to slow down, pause and recover our identity and seek a rhythm that makes sense of our lives. Our daily routine is noisy, pressured, packed with content and demands for our attention. We coexist with utter frivolity and unbearable drama. It was only a decade or two ago that we talked of channel surfing, but now we are in the age of the “swipe” or “next”, with even more banality and impatience.

In this context, these delicate, hand-crafted, and silent works of abstract painting operate on a level of simple complexity, like those of Rothko, Ràfols-Casamada or Ribas. Large-format works, then, once again make sense. We spend so much of our time staring at small screens glowing of harsh light. Painting offers us an alternative to this technological vision and the way it fascinates, uses and abducts our intelligence. Large-scale paintings offer us a tactile landscape and a deep ocean of colour that both defies and welcomes us, where we may find solitude and silence before returning us to the world, cleansed.

Ribas’s peculiar use of pigment and the voluptuousness of his works might give us an initial impression

that he is essentially a sensual artist. His youth, quite close to the spiritual experience, now emerges to engage with the spirit of Montserrat. *Apse* confirms the architectural, monumental and meditative nature of his painting. Some may be surprised by the artist's latest work, which is centred on the colour black. He does not endow it with moral or spiritual value. There is no topical drama in this black. It is rather a constructive shade, a night that allows light to shine that much brighter. It is neither hard nor opaque. These blacks are atmospheric, hazy, even slightly coloured.

Ribas's architectonic sense of colour is predominant. There is tension between the space and geometry of his compositions. His irregular yet sure line modifies the limits of the painting, and is one of his peculiar traits. Tracing the line of the frame, it annuls the nature of the border as the space of the other, beyond the painting. Colours appear as self-defined territories, without the need for external frames. Ribas's line is always chromatic. It cuts, defines, multiplies in large and small areas of pigmentation and colour washes. It adheres perfectly to the principles defined by Matisse: *"Il n'est pas possible de séparer dessin et couleur. Puisque celle-ci n'est jamais appliquée à l'aventure, du moment qu'il y a des limites et surtout des proportions, il y a scission. C'est là où intervient la création et la personnalité du peintre."*

Rhombuses, squares and trapeziums are articulated within this space according to a strange and arbitrary logic. Ribas is fascinated by the tangram. Sometimes, elements of this oriental game find its way into his pictures. The new-found overlap between thinking games and the avant-garde does exist. The sole difference lies in freedom and depth, but both appeal to the intelligence and imagination, pleasure and knowledge. Our concentration on the game runs parallel to our aesthetic vision: they are twins. These large chromatic artefacts by Jaume Ribas reveal a sensuality that is at once playful yet solemn. They offer us a respite from the urgencies that surround us. A moment for art, a time for meditation.

Àlex Mitrani, exhibition curator.

Absis, Jaume Ribas
Museu de Montserrat
22 d'octubre de 2016 - 19 de març de 2017

Museu de Montserrat

08199 Abadia de Montserrat
Tel. (00 34) 938 777 745
www.museudemontserrat.com

© Text: Àlex Mitrani
© Obres: Jaume Ribas
© Fotografies: Dani Rovira

Disseny gràfic: Víctor Oliva
Impremta: Gràfiques Alpres S.L.
Coordinació: Raül Maigí
Traducció a l'anglès: Tick Translations
Col·laboració: Núria Grau

D.L.: B 21161-2016

Edició: Montserrat, octubre de 2016

Coberta i contracoberta:

Jaume Ribas
Solitud | 2015
Tècnica mixta sobre tela
Díptic
201 × 402 cm

